

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fel. évre . . 40 L. — b.
F. gyed. évre 20 L. — b.
F. év. hóra . . 7 L. — b.
Nyitási sora 6 L. — b.
Hird. petitsora 3 L. — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
va. árnappal reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felölős szerkesztő: Dr. I. Diószegi Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Elégedetlenség a győzők országában.

Franciaország helyzete kétségbeesett. — Az angol-francia viszony kettészakítása súlyos következményekkel jár. — A galíciai ukrán lázadás borzalmai.

A „Neu Freie Presse” londoni tudósítója jelenti:

A londoni konferencia megnyitó ülésén Poincaré ismertette a francia álláspontot és határozott, azonnali cselekvést követelt, mivel Franciaország helyzete kétségbeesett. Föltárta Franciaországnak a háború által okozott szenvedéseit, Németországnak kötelezettségei teljesítésében tanúsított halogató politikáját és Franciaország gazdasági életének ezáltal bekövetkezett megbénulását. Erre következett a reggelizés, mely után Lloyd George Anglia álláspontját fejtette ki. Erre Schanzer Olaszországnak a háború alatti pusztulását, veszteségeit és ennek következtében beállott nehéz helyzetét rajzolta. Theunis hasonló fejtegetéseket tett Belgiumról. A japán Hajashi hasonlóképpen beszélt Japán szenvedéseiről s kijelentette, hogy a szövetségeseknek főcélja csak az lehet, hogy pénzt kapjanak. Mindnyájan hozzájárultak Lloyd George javaslatához, mely szerint egy szakértő bizottságot neveznek ki.

Londonból jelentik: A vezető politikai körökben az a felfogás uralkodik, hogy Poincaré Angolországnak nagy áldozathozatala árán vehető rá arra, hogy engedményeket tegyen. Lloyd George biztosan számít arra, hogy az olaszokat, belgákat és a japánokat rábírhassa arra, hogy figyelmeztessék Poincarét egy Angolországgal bekövetkező szakítás súlyos következményeire, amelynek be kell következnie, ha Franciaország megtorló politikáját folytatja, melybe Anglia semmiképp sem egyezik bele.

A lemergi és varsói lapok hasábos tudósításokban számolnak be az ukrán lázadás borzalmairól.

A tudósítások elmondják, hogy mióta Keletgalícia lengyel uralom alá került, az ukrán lakosság törekszik az ország egész Oroszországhoz való visszacsatolására. A napokban a mozgalom lázadássá nőtt. Az ukrán lakosság fegyvert ragadott és rávetette magát a lengyel lakosságra.

Falvakban, városokban felkelt a nép. A parasztok kaszával, kapával megtámadták a lengyel udvarházakat, elűzték tulajdonosaikat. Szembeszálltak a lengyel csendőrség osztagaival és sok helyen, ahol a szám és a meglepetés biztosította javukra a fölényt, elűzték őket. Ugyanakkor a városokban is tombolt a lázadás.

Przemyslben és Jaworowban felgyújtották a rendőrségi épületeket, számos városban lerombolták a pályaudvart és a katonaság épületeit.

A távíróvezeték elvágta, a vasúti közlekedést megszakították, a forgalom nagy területeken teljesen megakadt. Több magasrangú csendőrtisztviselőt megöltek.

A lengyel kormány nagy erőfeszítést tett a mozgalom leverésére.

nagy érdeklődést mutat. A meghívókat már a jövő hét elején viszi szét a posta a szélrózsa minden irányába. Addig is itt közöljük a diák-est programját:

1. Nyitány. Játssza Szőke Jenő zene-kara.
2. Volapük. Monológ. Előadja: Máthé Ilonka.
3. Tárogatón játszik: dr. Szőnyi György.
4. Virágok ébredése. Tánc. Lejtik: Berger Ella, Bitay Ibi, Krenicky Kató, Máthé Ilonka, Nagy Szendi, Nagymihály Annuska és Pirooska.
5. Költeményeket ad elő: Elekes Dóra.
6. Nagyapó mesél. Előkép. Megszemélyesítik: Berger Ella, Bitay Ibi, Krenicky Kató, Nagy Szendi, Nagymihály Annuska és Pirooska, Kanabé Sándor, Mányi Ernő és Dezső, Nagymihály Magduska és Nágó Pista.

— **Halálozások.** Száva Jakab nyug. kovásznai kir. járásbíró C-ikszeredában f. hó 6-án hosszas szenvedés után elhalt. 8 án helyezték örök nyugalomra a csikszépvízi örm. szert. kath. sirkerben. — Dr. Kolozsvári Sándor, a kolozsvári egyetem nagytudományu, nyugalmazott tanára, Budapesten 82 éves korában elhalt.

— **Esik a buza ára a leu emelkedése miatt.** Brailából jelentik: A leu emelkedésének hatalmas jelentősége van a kereskedelmi életben. Az első hatás a gabona árának esésében nyilvánult. Vaggononként 3—4000 leuval esett a buza ára. Még jobban érezhető következménye azonban a leu emelkedésének az, hogy a kereskedelmi körök tartózkodnak bármiféle tranzakciótól. A leu árfolyamának bizonytalansága és ingadozása kiszámíthatatlan kockázattal fenyeget.

— **A kóborló ebeket lelőhetik a vadászok.** A Subprefect 7010/922 sz. alatt a vadászegylet elnökséget felhívta, hogy az alábbiakat a tagokkal közöljék: „a vármegye területén általánosan ebzárlat van elrendelve, ezért felkérem a vadászegylet elnökségét: hasson oda, hogy az egylet minden egyes tagja a községek külterületén kóborló ebeket lölje le.

— **Kiknek kell a külföldről hazatérőknek sor alá állani?** A külföldi román követségek felhívást tettek közzé, amelyben a csatolt területekről való román alattvalókat figyelmeztetik, hogy ha katonai szolgálatuknak eleget tettek volt, nyugodtan jöhetnek az országba, mert csak az 1899-ben és 1900-ban születetteket sorozzák. Azokat, akik elmúltak 23 évesek, nem állítják sor alá.

— **Csizmakészítők kongresszusa.** A múlt évben Kolozsváron megtartott országos csizmadia kongresszus határozata szerint ez évben a II. kongresszust Marosvásárhelyen tartják. A kongresszus augusztus 27 és 28-án lesz. Tárgyalás alá kerülő fontosabb dolgok a következők: Az országos vásárügy rendezése, a munkaadó és alkalmazott közötti jogviszony rendezése, adóügyek, termelési szövetkezet létesítése, nyersanyag központ felállítása, nyugdíj, rokkant és betegsegélyezési egylet felállítása, a csizmadia ipartársulatok ipartestületévé való átalakítása, a szabad ipar korlátozása stb. Akik a kongresszuson az ország bármely városából jelen akarnak lenni, azok ebbeli szándékukat folyó hó 15-éig, de legkésőbb 20-ig jelentésként be az elnökségnek. Városunk csizmadiai is képviseltethetnek magukat a kongresszuson.

— **Felhívás a nagyenyedi ref. Bethlen-kollégium minden élő egykori diákjához.** A nagyenyedi Bethlen-kollégium októberben ünnepli meg alapításának 300 éves fordulóját. Ebből az alkalomból a kollégium igazgatósága össze szeretné állítani a jelenleg élő egykori diákok névjegyzékét, hogy egy albumba foglalva, az is emléke legyen a nagy évfordulónak, azért azzal a kéréssel fordul az intézet régi diákjai-

Ujra az a zászló!

A belügyminisztérium államtitkársága 10750—1921. sz. alatt 1921. október 8 án kelt rendeletével meghagyta, hogy nemzeti ünnepeken a hatóságok kötelesek a román állami zászlót kitűzni, ellenben *magántársulatokat, kereskedőket és magánosokat nem lehet arra kényszeríteni, hogy házukat fellebogózzák, mert ilyen kötelezettség nincsen, de felkérhetők, hogy ezen nemzeti tüntetésben vegyenek részt és tűzzék ki a nemzeti lobogót.* Ezen rendelet ma is érvényes, újabb rendelet e tárgyban nem jelent meg. Mégis a rendőrség 1922. augusztus 11 én névszerint felszólította városunk főterének és főbb utcáinak háztulajdonosait, hogy 5 nap alatt 100 cm. széles és 240 cm. hosszú — tehát minden szín 80 cm. széles román állami lobogót szerezzenek be és a dobóláskor azonnal ki kell ezt tűzzék szigorú büntetés terhe alatt.

Igazán nem értjük, hogy mire való a rendelet, ha nem tartják be. Nem jobb, helyesebb lett volna-e elküldni azt a jogos felháborodást, mit e törvénytelen rendelet kiváltott. Mi az oka, hogy így basáskodnak és legalább 500 leu fölösleges kiadást okoznak a rendőrség részéről minden egyes felszólítottak? Nem jobb lett volna-e, ha a rendőrség a felszólítottakat udvariasan felkéri, hogy legyenek szívesek a megélvőnl szebb és nagyobb zászlót beszerezni? Mert szigorú büntetésre joga ilyen esetben nincsen a fentti számú rendelet alapján. Felhívjuk a kellőmetlenkedő, vidéki rendelkezésre s annak mielőbbi visszavonására a kolozsvári belügyi resort figyelmét, mert az ilyen esetek csak a magyarság elleni kellőmetlenkedésre, de nem a békés állapotok megszilárdítására alkalmasak. Különben is ünnepeken a kereskedések zárva vannak, tehát ilyenkor ők a zászlót nem tűzhetik ki.

Risznerék hangversenye.

Alig két évvel ezelőtt hallottuk először a Risznér-családot hangversenykörútján városunkban s akkor már a kritika legőszintébb hangján adóztunk a nem mindennapi művészetüknek. Azóta természetesen sokat fejlődtek, Risznér Macy és Idus, a kitűnő Zsámboky és Kemény zeneakadémiai tanárok tanítványai, azon az utonhaladnak, amely rövidesen ismertté teszi a nevüket a kulturális körök előtt. A csütörtök esti szereplésük után ezt állapítottuk meg és egyben köszönetünket fejezzük ki, hogy újból oly kedves és feledhetetlen perceket szereztek nekünk. Sajnos, nem irhatunk telt sorokról, azonban akik ott voltak a Vigadóban, azok csak örültek, hogy ott lehettek és megtölthették lelküket a klasszikus muzsika érzés-gazdagságával.

A programot a bravuros játéku Risznér Ödön zongorajátéka vezette be, majd Risznér Macy hegedűjével, Risznér Iduska cello jával bájolt el, utána pedig egy trióban gyönyörködünk, hogy aztán újból Risznér Macy és Idus szólójában bálmuljuk a kiváló technikát. Mondanunk sem kell, hogy minden egyes pontot a közönség felzúgó tapsviharral honorál, úgy, hogy művésznőink meg is toldották a programot.

A jövő vizontlátás reményével bucsuzunk tőlük. Addig talán a közönség kulturérzéke is fejlődni fog . . .

(jnd)

HIREK

Szombat, aug. 12.

— **Eljegyzés.** Sipos Gizuska és László Sándor járásbírósi irodatiszt jegyesek.

— **Diák-est.** Amint megírtuk, a szünidőző tanuló ifjuság az idén aug. 19-ikén rendezi a szokásos diák mulatságát. Diákjaink lázas buzgósággal készülnek a mindig jó sikerrel végződő mulatságra, mely iránt a vidék közönsége is

hoz, hogy közöljék vele minél előbb a következő adatokat: 1. Név 2. Melyik osztályokat tanulta a Bethlen-kollégiumban és melyik években? 3. Milyen pályára lépett? 4. Jelenleg mi a foglalkozása (állása)? 5. Hol lakik? 6. Esetleg egyéb közölni valók. Az adatok sürgős be- küldését kéri a Bethlen kollégium Igazgatósága.

— **Fedák Sári—Molnár Ferencné.** Molnár Ferenc, a kiváló magyar író és színműíró vasárnap esküdtött örök hűséget Budapesten Fedák Sárinak, a világszerte sikereket aratott magyar divának.

— **Pályázat négyes férfikarokra.** A Romániai Magyar Dalosszövetség pályázatot hirdet az 1923-ik évi országos dalversenyén előadandó eredeti verseny-négyes férfikarokra:

1. Az első csoport számára szükséges egy szövegben és zenében magyar, nehéz műdal. 2. A második csoport számára egy, hasonló kellekkel bíró, könnyebb műdal vagy dal- egyveleg irandó. 3. A harmadik csoport (falusi dalárdák) részére könnyű magyar műdal vagy dalszöveg szükséges. A versenykarok szövegének tartalma vegye tekintetbe a romániai magyar dalúgy jelenlegi helyzetét. A szövegek hang- terjedelme a normális férfihang terjedelmének feleljen meg. A karok a capella irandók s magán- részek kerülendők. Pályadíj: az I. csoport ver- senykarára Egyezer leu, a II. csoportéra Hét- száz leu, a III. csoportéra 500 leu. — A Szövet- ségnek jogában áll a dícséretben részesült pályaműveket 300 leu-val megvásárolni. — A díjat nyert vagy megvásárolt művek a Szövetség tulajdonában mennek át. Pályázati határidő: 1922. december 1. — Az eredmény a Romániai Magyar Dalosszövetség hivatalos lapjának, a „Magyar Dal”-nak 1923. évi januári számában publikáltatik. A pályaművek vezérkönyv-alakban 3 példányban s szöveg-alakban 1 példányban, idegen kézírással s jelzés levélkével adandók be dr. Rombauer Tivadar szövetségi titkárhoz, Brassó, Kapu. u. 67.

— **Kisfalumon néma csend ül...** című pom- pás, hangulatos, az óda fenséges szárnyalásával ve- tekedő aktuális költeményét adja Benedek Elek a Cimborá olvasóinak a most megjelent 26. számban. Ez az egyetlen vers is igazolja a Dénes Sándor kiti- nő szerkesztésében megjelenő gyermeklap létjogosultságát és nemese célját, de e költeményen kívül számos verset, képet, mesét, tréfát, humort és egy regény-folytatást is kap az olvasó a Cimborában. Ily gazdag tartalom mellett nem csodálható, ha az előfizetők táborára napról- napra nő. Előfizetéseket elfogad Erdély bármelyik könyvkereskedése is. Előfizetési díj negyedévre 40 leu.

— **Értesítés.** Tudomására hozzuk ezúton is ügyfeleinknek, hogy Magyarországra szóló átutalásokat fennakadás nélkül eszközöljük. Kéz- vásárhelyi Takarékpénztár.

Furcsaságok a madarak világából.

Madár, madár világ, madárdal: lehetetlen e három szót oly szárazon kimondani, hogy hangunkban meg ne remegjen valami rejtett vonzalom ezek iránt a könnyed, tiszta, szabad és vidám teremtmények iránt. A madárfogalom talán azért áll közel a költészethez, mert rögtön a föld sarától való fölemelkedésnek, a röppenő fantáziának a képzetét kapcsolja az anyagi világhoz. A városi ember, aki élete javarésze- len veremben kívül csak tyukot, kacsát meg libát lát a vendéglő asztalán (vagy esetleg csak az étlapon), — nem is képzei, mennyire hozzá- tartoznak az élet és természet eleven gazdag- ságához a madarak. Nem ok nélkül rikkant a rigó és harsog a haris a népdalokban; és látott-e, hallott-e valaki szebbet egy ragyogó, madár- füttytől zengő, nyári erdőnél?

Az ornithológia költői tudomány és akik- ben van valami élethez kapcsolódó reális költői- ség, nagy örömmel fogják fogadni az itt követ- kező apróságokat, amiket a Szarmánémetiben megjelenő Szamos legújabb számából szemel- tünk ki.

Mikor a vadréce a víz alatti uszik.

Ismeretes, hogy a vadréce, ha másként nem tud menekülni, a víz alatt uszik. Egy ilyen esetet figyelt meg az Aquila egyik munkatársa, aki egy messziről megsebzett anas boschas gácsér útját követte. A gácsér egy 4—6 méter széles és kb. 3 méter mély vizállású csatorná- ban víz alá merült és a vízfolyás irányában uszni kezdett. Pompásan lehetett látni mozdulatait, amint körülbelül egy méter mélységben, előre nyújtott nyakkal és nyitott szemekkel uszott. Az uszás oly gyors volt, hogy a megfigyelő

csak jó katona lépésekkel követhette. Végül a vadréce, mintegy 40 méteres uszás után, a tulsó part szélén könnyedén felengedte magát s egy vizinövény melett kidugta a vízből a fejét, de csak annyira, hogy szeme épp a víz szintje fölé került. A függőlegesen álló sárgás növény- zet mellett függőlegesen felfelé tartott csőrével pompásan mimikrizálva teljesen mozdulatlan maradt. A legérdekesebb az, hogy a vadréce a szárnyait a vizalatti uszás közben nem függőle- ges — föl s le irányban használta, hanem az uszó ember karmozdulataihoz hasonlóan előre és hátra mozgatta.

Vetési varju asszony hitvesi hűsége.

Bizonyára a pokol tüzen fogja levezekelni bűneit az a megdöglött vetési varju, amelyet egy tudós figyelt meg. A varju, a gyöngébb nem egyik kiváló példánya, fészkében ült és láthatóan koltott. A fészek melletti ágakon két másik varju üldögélt. Egyszer csak az egyik károgni, rikkantgatni, makogni kezdett, fölszállt a fészek fölé egy ágra, farkát legyezőszerűen széttárta, tollait fölborzolta és magát illegetve billegve valóságos táncot járt az ágon. Aztán a fészek szélére röppent és gerlemódra csóko- lózni kezdett a nősténnyel. Végül coram pub- lice győzött a szerelem. A him kilendül a fészek mellé egy galyra, kicsit tollászkodott, majd hangtalanul jövaszállt. Persze nem mondta, hogy kár, kár!

A másik varju az egész jelenet alatt közönyösen viselkedett, de most megélték, udvarolni kezdett, épp úgy, mint elődje. És ugyanazzal az eredménnyel. Harmadszorra egy kóbor Don Juant szedett föl a bájos asszonyka az ág utcairól és most is pont ugyanaz történt, mint a két előző alkalommal.

Romlott erkölcsünk e kirívó példája őszintén elszomorítana bennünket, ha a cikliró hozzá nem tenné, hogy — hála Istennek — nem minden fészekben ülő vetési varju viselkedik így, hiszen ő maga is látott néhány szilárdabb erkölcsi varjuhölgyet, amelyek egy-egy molesz- táló idegen gavallért férjük távollétében hatalmas csőr és szárnycsapásokkal üldöztek tova.

Urak és hölgyek figyelmébe!

Ajánlom elsőrangban berendezett higiénikus

fodrász üzletemet.

Elsőrendű tisztaság és pontos kiszolgálás! Külön szappan, sóborszesz, Bay-rum, Kölni-víz, Pixafon és kozmetikai szerek, melyeket vendégeim rendel- kesére bocsátok. Elvállalok mindennemű hajmunkát.

KOVÁCS LAJOS

férfi- és női fodrász. Főtérr, Millenium-szálló mellett.

Egy kevésbé használt, finom kivitelű, családi, **FEDÉLES HINTÓT** keresek megvételre. — Dr. Diósz Jenő ügyvéd, Kézdivásárhely.

Disznófősajt,

sonka, pariser, kolbász, kaiserfleisok, fehér és puprikás szalonna, olvasztani való hús, szalonna és olvasztott zsír ugyszintén marha, borjú és sertés — hus frissen kivágva mindennap kapható — KOVÁCS és KUNA, Gábor Áron-téri üzletében.

Eladó egy rend kovácsszerszám

ülővel, ócskavasak és 6 darab 6 méteres gömnyű borona fogaknak való vassal. Értekezni lehet 8 napig: BARTÓK JÓZSEF aszta- losnál Kézdivásárhelyen.

MÁV gépgyára vezérügynökségének képviselőse és lerakata:

BARTHA ÁRPÁD-nál SEPSISZENTGYÖRGY.

Telefon: 25 Távirat cím: „BARTHA.”

Fiók: Kézdivásárhely, Zápolya-u. 3.

Telefon: 4.

Telefon: 4.

LEGJOBB, legjutányosabb beszerzési forrás mezőgazdasági gépekben és azoknak pótalkatrészeiben, u. m.:

Ekék, boronák, vetőgépek, fűkaszálók, szénagyűjtők, arató- gépek, a világhírű MÁV cséplőgépek golyós csapágyakkal.

Műszaki cikkek: szijjak, továbbé, olaj, stb.

Eladó egy belsőség

a rajta levő épületekkel, Kossuth Lajos-u. 4. sz. Értekezni lehet Dézsi Ferenc szígyártónál.

Egy jó családból való, 4 középiskolát végzett fin

tanulónak felvétetik

CSISZÁR PAL cégnél.

Mező-

gazdák!

„Legolcsóbb

napi áron“

R5A eke

D6MN eke

D7MN eke

Ekefej

Ekealkatrész

2 és 3 tagu borona

Vetőgép

Szénagyűjtő

Kasza

Kaszakó

Szénavilla

Trágyavilla

Sarló

Lópatkó

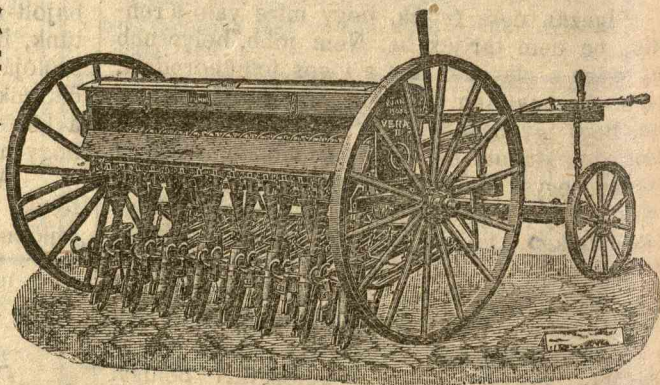
Sodronyszeg

Cséplőgép

Motoreke stb.

Bartha Árpád

Sepsiszentgyörgy.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.